

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU**

z dnia r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura
2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH 220006 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1939 i z 2016 r. poz. 2340) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego w obszarze.
2.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowanie powierzchni 8,77 ha; 2) utrzymanie wskaźnika gatunki charakterystyczne²⁾ na właściwym poziomie (FV), tj. w przypadku <i>Arrhenatherum elatioris</i> więcej niż 4 gatunki; dla zbiorowiska <i>Poa pratensis- Festuca rubra</i> 3-4 gatunki; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące” na właściwym (FV) poziomie tj. brak gatunków panujących lub statusu dominanta osiągają gatunki charakterystyczne dla siedliska; 4) utrzymanie wskaźnika „obecne gatunki inwazyjne” na obecnym właściwym poziomie (FV), tj. brak lub pojedyncze osobniki o niskim stopniu inwazyjności; 5) utrzymanie wskaźnika „gatunki ekspansywne roślin zielnych” we właściwym poziomie (FV), tj. brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20%, na co najmniej 80% stanowisk; 6) utrzymanie wskaźnika „wojłok” (martwa materia organiczna) we właściwym (FV) stanie tj. <2cm. 7) utrzymanie wskaźnika „ekspansja krzewów i podrostu drzew” na obecnym właściwym poziomie (FV), tj. łączne pokrycie na transekcje <1%.
3.	7220	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowanie powierzchni 0,49 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów;

¹⁾ Cele działań ochronnych uwzględniają najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia stanu przedmiotów ochrony.

²⁾ Lista gatunków charakterystycznych zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).

	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	<ol style="list-style-type: none"> 2) utrzymanie wskaźnika „gatunki charakterystyczne” na właściwym poziomie (FV), tj. liczba gatunków ≥ 3, pokrycie: $\geq 25\%$; 3) utrzymanie wskaźnika „proces wytrącania się martwicy wapiennej” na właściwym poziomie (FV), tj. martwica wapienna wytrąca się (intensywnie); 4) utrzymanie wskaźnika „stan uwodnienia” na właściwym poziomie (FV), tj. właściwy (stały i równomierny) wypływ wód podziemnych o minimalnej głębokości 0,5 cm); 5) utrzymanie wskaźnika „erozja wsteczna” na właściwym poziomie (FV), tj. erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska; 6) utrzymanie wskaźnika „erozja zboczowa” na właściwym poziomie (FV), tj. erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska; 7) utrzymanie wskaźnika „erozja denna koryta cieków” na właściwym poziomie (FV), tj. erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska; 8) utrzymanie wskaźnika „erozja chemiczna” na właściwym poziomie (FV), tj. erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska.
4.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zachowanie powierzchni 0,41 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów. 2) utrzymanie wskaźnika „gatunki charakterystyczne” na poziomie niezadawalającym (U1) tj. 4-8 gatunków charakterystycznych, lub pokrycie na transekcje 20-50%; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące” na poziomie niezadawalającym (U1) tj. brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska 7230 i innych mniej więcej równy; 4) utrzymanie wskaźnika „pokrycie i struktura gatunkowa mchów” we właściwym stanie ochrony (FV) tj. ponad 50%, mchy brunatne zajmują łącznie ponad 70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów; 5) utrzymanie wskaźnika „obecność gatunki inwazyjnej” w stanie właściwym (FV) tj. brak; 6) utrzymanie wskaźnika „zakres pH” w stanie właściwym (FV) tj. powyżej 7; 7) utrzymanie wskaźnika „gatunki ekspansywne roślin zielnych” we właściwym stanie (FV) tj. brak lub pojedyncze; 8) utrzymanie wskaźnika „ekspansja krzewów i podrostu drzew” we właściwym stanie (FV) tj. brak lub pojedyncze; 9) utrzymanie wskaźnika „stopień uwodnienia” na poziomie właściwym (FV) tj. poziom wody mierzony w piezometrze do 2 cm powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska; 10) utrzymanie wskaźnika „pozyskanie torfu” na poziomie właściwym (FV) tj. brak pozyskania;

5.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	<p>11) utrzymanie wskaźnika „melioracje odwadniająca” na poziomie właściwym (FV) tj. brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej.</p> <p>1) Utrzymanie powierzchni 182,77 ha;</p> <p>2) utrzymanie wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna” na obecnym, właściwym (FV) poziomie tj. typowej dla siedliska przyrodniczego (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej i zróżnicowania fitosocjologicznego);</p> <p>3) utrzymanie stanu właściwego (FV) wskaźnika „skład drzewostanu”, tj. drzewostan jedno- lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka (zwykle więcej niż 50%), bez gatunków obcych ekologicznie i/lub geograficznie) na co najmniej 5 z 6 stanowisk, na 1 stanowisku poprawa oceny wskaźnika ze stanu niezadawalającego (U1) tj. drzewostan o zaburzonych stosunkach ilościowych jednak z udziałem gatunków mogących występować w siedlisku (np. sosna, świerk w buczynach niżowych do 20%) do właściwego (FV);</p> <p>4) utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w runie i podszybie” na poziomie właściwym (FV) tj. brak;</p> <p>5) poprawa wskaźnika „Martwe drewno (łącznie zasoby)” ze stanu złego (U2) tj. <10m³/ha do właściwego poziomu (FV), tj. >20m³/ha;</p> <p>6) utrzymanie wskaźnika „Naturalne odnowienie drzewostanu” na właściwym poziomie (FV), tj. obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca;</p> <p>7) utrzymanie wskaźnika „Ekspansywne gatunki rodzime w runie” na właściwym poziomie (FV), tj. brak lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych.</p>
6.	9130 Żyźne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	<p>1) Zachowanie powierzchni 54,64 ha siedliska;</p> <p>2) utrzymanie oceny wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna” na właściwym (FV) poziomie tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego. W szczególności: we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe. Runo zdominowane przez gatunki leśne, a nie porębowe ani łąkowe;</p> <p>3) utrzymanie oceny wskaźnika „skład drzewostanu” we właściwym (FV) stanie tj. gatunki obce ekologicznie buczynom stanowią <15% drzewostanu. Drzewostan zdominowany (<50%) przez gatunki buczynowe;</p> <p>4) poprawa wskaźnika „Martwe drewno (łącznie zasoby)” ze stanu złego (U2) tj. <10m³/ha do właściwego poziomu (FV), tj. >20m³/ha;</p> <p>5) utrzymanie oceny wskaźnika „gatunki obce w drzewostanie” we właściwym stanie (FV) tj. <5% tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się;</p> <p>6) utrzymanie oceny wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” we właściwym (FV) stanie tj. brak;</p>

7.	9160 Grąd subatlantyki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	<p>7) utrzymanie wskaźnika „Struktura pionowa i przestrzena fitocenozy” na właściwym poziomie (FV), tj. zróżnicowana; drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarciu, zawsze z grupami i kępami starych drzew.</p> <p>1) Utrzymanie powierzchni 109,20 ha siedliska;</p> <p>2) utrzymanie wskaźnika „udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)” we właściwym (FV) stanie tj. >90%;</p> <p>3) utrzymanie wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” na właściwym poziomie (FV), tj. typowa, właściwa dla siedliska (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej);</p> <p>4) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” na właściwym poziomie (FV), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe;</p> <p>5) utrzymanie wskaźnika „udział graba” na właściwym poziomie (FV), tj. > 10% w drzewostanie;</p> <p>6) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV), tj. <1% i nie odnawiające się;</p> <p>7) poprawa wskaźnika „martwe drewno łączne zasoby” ze stanu złego (U2) tj. <10m³/ha do stanu właściwego (FV) tj. >20m³/ha;</p> <p>8) utrzymanie wskaźnika „naturalne odnowienie drzewostanu” we właściwym stanie (FV) tj. obecne, z udziałem graba obfite, reagujące na luki i prześwietlenia;</p> <p>9) utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie” we właściwym (FV) stanie tj. brak.</p>
8.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	<p>1) Utrzymanie powierzchni 17,58 ha siedliska;</p> <p>2) utrzymanie wskaźnika charakterystyczna kombinacja florystyczna runa na właściwym poziomie (FV) tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego;</p> <p>3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” na właściwym poziomie (FV) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe;</p> <p>4) utrzymanie wskaźnika „udział dębu w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV) tj. >40%;</p> <p>5) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV) tj. <1% i nie odnawiające się.</p>
9.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe	<p>1) Utrzymanie powierzchni 58,17 ha.</p> <p>2) utrzymanie oceny wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie” na obecnym, właściwym (FV) poziomie tj. obecny co najwyżej 1 gatunek, nieliczny - sporadyczny;</p>

	<p>i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p>	<p>3) utrzymanie oceny wskaźnika „gatunki charakterystyczne” na właściwym poziomie (FV), tj. kombinacja florystyczna typowa dla łągu; 4) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące” na właściwym poziomie (FV), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe; 5) utrzymanie wskaźnika „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości” na właściwym poziomie (FV), tj. >5 szt./ha, a na stanowiskach ocenionych jako niezadawalające (U1) tj. 3-5 szt./ha poprawa do stanu właściwego (FV); 6) utrzymanie wskaźnika „reżim wodny, w tym rytm zalewów” na właściwym poziomie (FV), tj. dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/zbiorowiska roślinnego.</p>
10.	<p>1163 Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>)</p>	<p>1) Utrzymanie co najmniej 2 stanowisk gatunku. 2) utrzymanie wskaźnika „Jakość hydromorfologiczna” na obecnym właściwym (FV) poziomie, tj. średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych wynosi 1,0- 2,5; 3) utrzymanie oceny wskaźnika „Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody)” na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj. klasa I-III; 4) utrzymanie oceny wskaźnika „mozaika mikrosiedlisk” na obecnym, niezadawalającym poziomie (U1) poziomie tj. sporadyczne występowanie jednego z elementów struktury dna i liczne pozostałości.</p>
11.	<p>1096 Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)</p>	<p>1) Utrzymanie co najmniej 4 stanowisk gatunku. 2) utrzymanie wskaźnika „Jakość hydromorfologiczna” rzeki na obecnym właściwym (FV) poziomie, tj. średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych wynosi 1,0- 2,5; 3) utrzymanie wskaźnika „Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody)” na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj. klasa I-III; 4) utrzymanie wskaźnika „występowanie niezbędnych mikrosiedlisk” na obecnym, niezadawalającym poziomie (U1) tj. sporadyczne występowanie jednego mikrosiedliska i licznie drugiego.</p>
12.	<p>1037 Trzepla zielona (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)</p>	<p>1) Uzupelnienie stanu wiedzy w zakresie wskaźników populacyjnych; 2) utrzymanie wskaźnika „klasa czystości wody” na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj. klasa I-III; 3) utrzymanie wskaźnika „siedlisko potencjalne” na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj. 100%; 4) utrzymanie wskaźnika „siedlisko zasiedlone” na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj. 100%; 5) utrzymanie wskaźnika „naturalność koryta rzecznego” na obecnym, właściwym (FV) poziomie tj. koryto naturalne (I). Za stan właściwy uznaje się I i/lub II - w pięciostopniowej skali.</p>

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1939). Powyższy plan zadań ochronnych został zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2340).

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zrealizował m.in. Ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o występowaniu i stanie ochrony siedlisk przyrodniczych 6410, 7230, 9190 w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 (Szmalec i in. 2021).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych danych, uszczegółowiono uprzednio określone cele działań ochronnych. Ponadto, zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);

- c) kompleksowy (atributy i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników. W przypadku wskaźników dla których brak było wystarczających danych do sformułowania celów zaplanowane zostanie uzupełnienie stanu wiedzy w przedmiotowym zakresie.

W ramach prac nad dokumentacją do PZO, przy ocenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony nie zawsze opierano się na metodykach GIOŚ. Dla części siedlisk nie istniał jeszcze przewodnik metodyczny (9110, 9130, 9160). Przy zmianie załącznika nr 4 cele działań ochronnych opierano się na analizie zdjęć fitosocjologicznych waloryzując wyłącznie część wskaźników, których waloryzacja była możliwa na podstawie takiej analizy. Określenie celów wobec pozostałych wskaźników, w tym również kardynalnych, nieujętych w niniejszym projekcie nastąpi w ramach aktualizacji całego PZO.

Dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) zaplanowano weryfikację występowania siedliska przyrodniczego w obszarze. Zgodnie z obowiązującym PZO dokonano pełnej inwentaryzacji rozmieszczenia siedliska w obszarze (Szmalec i in. 2021). Łąki trzęślicowe nie zostały stwierdzone na terenie Doliny Górnej Łeby. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała obecność licznych zespołów łąk wilgotnych rzędu *Molinietalia* oraz zespołów szuwarów wielko turzycowych związku *Magnocaricion*. Nigdzie nie natrafiono na łąki trzęślicowe na tarasie zalewowym Doliny Łeby. Przeprowadzona inwentaryzacja i analiza fitosocjologiczna wyników wykazuje obecność łąk wilgotnych związków *Calthio* i *Filipendulion*, natomiast brak łąk z przewagą jakościową/iłościową gatunków charakterystycznych związku *Molinion*. Przeprowadzone prace badawcze, kontrole terenowe całego obszaru we wszystkich potencjalnych miejscach występowania siedliska 6410 wykazały, że w zdecydowanej większości są to łąki wilgotne ze związku *Filipendulion*, rzadziej *Calthion*. Są one intensywnie użytkowane kośnie (2-3 razy do roku), często nawożone, bardzo często podsiewane gatunkami o wysokiej wartości pastwnej, takimi jak wyczyniec łąkowy, kupkówka pospolita, kostrzewa łąkowa, czy też życica wielokwiatowa. Większość tych łąk jest silnie zmeliorowana, poprzecinana rowami odwadniającymi. Brak jest długotrwałych wysokich stanów wód umożliwiających okresowe podtopienia, a sieć rowów skutecznie drekuje siedliska. Tylko w środkowej części doliny Łeby znajdują się szersze, być może w przeszłości zalewowe obszary, jednak rzeka tej wielkości nie tworzy współcześnie odpowiednich siedlisk w sensie glebowym i geomorfologicznym dla siedliska 6410. Na chwilę obecną nie można jednoznacznie stwierdzić, czy łąki zmiennowilgotne mają szansę wykształcić się w obszarze objętym ekspertyzą w postaci bogatych florystycznie fitocenoz. Poldery zalewowe są niewielkie, odwodnione gęstą siecią rowów melioracyjnych i dość intensywnie (2-3 razy do roku) użytkowane kośnie. Zaleca się monitoring potencjalnych miejsc występowania

siedliska przy aktualizacji PZO i po potwierdzeniu braku możliwości występowania siedliska w obszarze wykreślenie go z listy przedmiotów ochrony.

Dla siedliska 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) założono utrzymanie powierzchni 8,77 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022). Łąki świeże w obszarze Dolina Górnej Łeby są we właściwym stanie ochrony. Dzięki utrzymaniu tradycyjnej gospodarki kośnej, braku orki czy podsiewania zachowały duże bogactwo gatunkowe. W dolinie Łeby dotąd użytki zielone są regularnie, corocznie wykaszane. Na powierzchniach brak wołłoku. Łąki świeże występują na stokach doliny Łeby, na terenach ponadzalewowych, które dotąd nie zostały przeznaczone pod uprawy rolne ani też pod zabudowę, ze względu na niekorzystne ukształtowanie terenu.

Dla siedliska 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* założono utrzymanie powierzchni 0,49 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022). Nie zwaloryzowano wskaźnika kardynalnego „występowanie martwicy wapiennej” – brak wystarczających danych. Cel zostanie określony w ramach prac nad aktualizacją PZO.

Dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk założono utrzymanie powierzchni siedliska 0,41 ha. W ramach prac nad planem zadań ochronnych nie znaleziono źródeł wód zawierających znaczne ilości węglanu wapnia ani informacji literaturowych potwierdzających obecność takich źródeł w dolinie Górnej Łeby. Siedlisko nie występuje w terenie z powodu braku odpowiednich warunków, tj. obecności wypływów wód zawierających znaczne ilości związków wapnia. W potencjalnych stanowiskach, gdzie zasilanie w wodę jest wystarczające dla powstawania zespołów torfowiskowych stwierdzono szuwały wielkoturzycowe lub łąki wilgotne związków *Calthion* i *Filipendulion*. Nie znaleziono także zbiorowisk roślinnych nawiązujących składem gatunkowym. W związku z tym, iż wg SDF powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 255,01 ha w PZO zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy na temat występowania siedliska w obszarze. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji (Szmalec i in. 2021), stwierdzono obecność siedliska w obszarze na 2 stanowiskach o łącznej powierzchni 0,41 ha. Dla nich określono cele w niniejszym projekcie zarządzenia. Siedlisko jest w dobrym stanie zachowania, niemniej z niewielkim udziałem gatunków charakterystycznych. Z uwagi na fakt, iż w obecnym PZO nie zaplanowano działań ochronnych, dla wskaźników „gatunki charakterystyczne” oraz „gatunki dominujące” założono utrzymanie tych wskaźników w obecnym, niezadowolającym stanie (U1). Ewentualną poprawę, wraz z działaniami ochronnymi zaplanuje się w ramach aktualizacji PZO.

Dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) założono utrzymanie powierzchni siedliska 182,77 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022, dokumentacja PZO). Należy podkreślić, że powierzchnia siedliska wymaga weryfikacji. Szczegółowa inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzebielino na lata 2022-2031 wskazała, iż część płatów zinwentaryzowanych jako siedlisko 9110 w ramach prac nad PZO nie stanowi siedliska. Potwierdziła to m.in. wizja terenowa przeprowadzona we wrześniu 2021 r. przez pracowników RDOŚ w Gdańsku, RDLP w Gdańsku i Nadleśnictwa Strzebielino. W związku z tym, iż obszar Natura 2000 Dolina Górnej Łeby znajduje się również na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Kartuzy, a weryfikacji wymaga rozmieszczenie siedliska 9110 w całym obszarze, na chwilę obecną przyjęto dane pochodzące z dokumentacji do PZO oraz SDF. Aktualizacja powierzchni siedliska nastąpi w ramach prac nad nowym PZO.

W ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych nie dokonano oceny stanu ochrony siedliska zgodnie z przewodnikiem metodycznym, gdyż podczas inwentaryzacji nie istniał jeszcze poradnik metodyczny dla siedliska 9110. Cele sformułowano w oparciu o analizę zdjęć

fitosocjologicznych i na tej podstawie dokonano waloryzacji części wskaźników. Założono utrzymanie wszystkich właściwych (FV) ocen wskaźników oraz poprawę do stanu właściwego (FV) tych ocenionych jako złe (U2) lub niezadowolające (U1). Osiągnięciu celów służą adekwatne działania ochronne tj. prowadzenie gospodarki leśnej poprzez stopniowe eliminowanie zniekształceń składu gatunkowego drzewostanu, usuwanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie podczas cięć trzebieżowych czy pozostawianie martwego drewna. Podkreślić należy iż osiągnięcie stanu właściwego może wykraczać poza ramy czasowe obowiązującego PZO i możliwe będzie do osiągnięcia w dłuższej perspektywie czasowej.

Dla siedliska 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) założono utrzymanie powierzchni siedliska 54,64 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022, dokumentacja PZO).

W ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych nie dokonano oceny stanu ochrony siedliska zgodnie z przewodnikiem metodycznym, gdyż podczas inwentaryzacji nie istniał jeszcze poradnik metodyczny dla siedliska 9130. Cele sformułowano w oparciu o analizę zdjęć fitosocjologicznych i na tej podstawie dokonano waloryzacji części wskaźników. Założono utrzymanie wszystkich właściwych (FV) ocen wskaźników oraz poprawę do stanu właściwego (FV) tych ocenionych jako złe (U2) lub niezadowolające (U1). Osiągnięciu celów służą adekwatne działania ochronne tj. prowadzenie gospodarki leśnej poprzez stopniowe eliminowanie zniekształceń składu gatunkowego drzewostanu, usuwanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie podczas cięć trzebieżowych czy pozostawianie martwego drewna. Podkreślić należy iż osiągnięcie stanu właściwego może wykraczać poza ramy czasowe obowiązującego PZO i możliwe będzie do osiągnięcia w dłuższej perspektywie czasowej.

Dla siedliska 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) założono utrzymanie powierzchni siedliska 109,02 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022, dokumentacja PZO). Należy podkreślić, że powierzchnia siedliska wymaga weryfikacji. Szczegółowa inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzebielino na lata 2022-2031 wskazała, iż część płatów zinwentaryzowanych jako siedlisko 9160 w ramach prac nad PZO nie stanowi siedliska lub też siedlisko występuje w miejscach do tej pory nie identyfikowanych jako grąd. Potwierdziła to m.in. wizja terenowa przeprowadzona we wrześniu 2021 r. przez pracowników RDOŚ w Gdańsku, RDLP w Gdańsku i Nadleśnictwa Strzebielino. W związku z tym, iż obszar Natura 2000 Dolina Górnej Łeby znajduje się również na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Kartuzy, a weryfikacji wymaga rozmieszczenie siedliska 9160 w całym obszarze, na chwilę obecną przyjęto dane pochodzące z dokumentacji do PZO oraz SDF. Aktualizacja powierzchni siedliska nastąpi w ramach prac nad nowym PZO.

Cele sformułowano w oparciu o analizę zdjęć fitosocjologicznych i na tej podstawie dokonano waloryzacji części wskaźników. Założono utrzymanie wszystkich właściwych (FV) ocen wskaźników oraz poprawę do stanu właściwego (FV) tych ocenionych jako złe (U2). Osiągnięciu celów służą adekwatne działania ochronne tj. prowadzenie gospodarki leśnej poprzez m.in. pozostawianie martwego drewna. Podkreślić należy iż osiągnięcie stanu właściwego może wykraczać poza ramy czasowe obowiązującego PZO i możliwe będzie do osiągnięcia w dłuższej perspektywie czasowej.

Dla siedliska 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*) założono utrzymanie 17,58 ha siedliska. Zgodnie z SDF (aktualizacja marzec 2022) powierzchnia siedliska wynosi 51 ha. W ramach prac nad PZO (dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 w województwie pomorskim (Cichocki i in. 2013) nie stwierdzono obecności siedliska. Stwierdzono jedynie, iż siedliska odpowiadające wymaganiom tych fitocenoz występują w obszarze

nielicznie i są zajęte przez uprawy świerka lub sosny. W ramach PZO zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy z zakresie rozmieszczenia siedliska 9190 w obszarze. Działanie zostało zrealizowane.

W trakcie prac na uzupełnieniu stanu wiedzy (Szmalec i in. 2021), siedlisko zinwentaryzowano na 3 płatach o łącznej powierzchni 17,58 ha w północnej części obszaru. SDF wymaga aktualizacji w zakresie powierzchni siedliska. Aktualizacja powierzchni siedliska nastąpi w ramach prac nad nowym PZO. Płaty siedliska zaliczono do zespołu *Fago-Quercetum petraeae*. Występują w rejonie lokalnych wyniesień terenu o podłożu piaszczystym i zwirowym. Zasiedlają głównie szczytowe partie wzgórz jak również stoki o dużym nachyleniu. Siedlisko 9190 charakteryzuje się dość ubogim bogactwem gatunkowym wszystkich pięter roślinnych. Drzewostan jest zazwyczaj wielogatunkowy, ze stałym udziałem dębu szypułkowego *Quercus robur* i bezszypułkowego *Quercus petraea* oraz buka *Fagus sylvatica* i sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* w zmiennych proporcjach. Runo jest mało zróżnicowane, zazwyczaj o niewielkim pokryciu. Dominują gatunki siedlisk borowych. Do najczęściej spotykanych należą: śmiałek pogięty *Deschampsia flexuosa*, borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, turzyca pigułkowata *Carex pilulifera* oraz orlica pospolita *Pteridium aquilinum*. W warstwie mszaków stwierdzono m.in. brodawkowca czystego *Pseudoscleropodium purum*, płonnika strojnego *Polytrichastrum formosum* oraz bieliskę siwą *Leucobryum glaucum*. We wszystkich płatach stwierdzono typową dla siedliska charakterystyczną kombinację gatunków, duży udział dębów w drzewostanie. Nie stwierdzono gatunków obcych. Niewielki udział martwego drewna nie wpływa na obniżenie oceny. Stan parametru struktura i funkcje oceniono jako dobry (FV). Perspektywy ochrony oceniono również jako dobre (FV). Płaty siedliska znajdują się w zarządzie PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Strzebielino. Objęte są Planem Urządzania Lasu, trwałość utrzymania siedliska w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewna. Na dobrą ocenę ogólną (FV) składają się dobre perspektywy ochrony oraz właściwy stan zachowania struktury i funkcji siedliska.

W związku z powyższym założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV). Z uwagi na brak działań ochronnych zaplanowanych dla siedliska 9190 nie określano celów dla wskaźników ocenionych niżej niż właściwie. Ewentualną poprawę m.in. wskaźnika martwe drewno planuje się założyć w ramach aktualizacji PZO (planując jednocześnie adekwatne działania ochronne).

Dla siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe przyjęto utrzymanie powierzchni 58,17 ha (zgodnie z SDF, aktualizacja marzec 2022, dokumentacja do PZO). Należy podkreślić, że powierzchnia siedliska wymaga weryfikacji. Szczegółowa inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzebielino na lata 2022-2031 wskazała, iż część płatów zinwentaryzowanych jako siedlisko 91E0 w ramach prac nad PZO nie stanowi siedliska lub też siedlisko występuje w miejscach do tej pory nie identyfikowanych jako łęg. Potwierdziła to m.in. wizja terenowa przeprowadzona we wrześniu 2021 r. przez pracowników RDOŚ w Gdańsku, RDLP w Gdańsku i Nadleśnictwa Strzebielino. W związku z tym, iż obszar Natura 2000 Dolina Górnej Łęby znajduje się również na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Kartuzy, a weryfikacji wymaga rozmieszczenie siedliska 91E0 w całym obszarze, na chwilę obecną przyjęto dane pochodzące z dokumentacji do PZO oraz SDF. Aktualizacja powierzchni siedliska nastąpi w ramach prac nad nowym PZO.

Cele sformułowano w oparciu o analizę zdjęć fitosocjologicznych i na tej podstawie dokonano waloryzacji części wskaźników. Założono utrzymanie wszystkich właściwych (FV) ocen wskaźników oraz poprawę do stanu właściwego (FV) tych ocenionych jako złe (U2). Osiągnięciu celów służą adekwatne działania ochronne tj. prowadzenie gospodarki leśnej poprzez m.in. pozostawianie martwego drewna. Podkreślić należy iż osiągnięcie stanu właściwego może wykraczać poza ramy czasowe obowiązującego PZO i możliwe będzie do osiągnięcia w dłuższej perspektywie czasowej.

Dla gatunku 1163 głowacz białoplewty założono utrzymanie co najmniej 2 stanowisk występowania gatunku. Na obu, obecnie istniejących stanowiskach stwierdzano pojedyncze osobniki. Cieki na wielu odcinkach mają charakter naturalny (meandrujące koryto, zróżnicowane dno), ale woda przynajmniej okresowo jest silnie zanieczyszczona (ścieki, zrzuty wody ze stawów, spływy z pól). Bardzo ważnym zniekształceniem jest obecność przegród uniemożliwiających swobodną migrację. W lokalnych strategiach rozwoju gmin zwraca się uwagę na konieczność rozwoju sieci odbioru zanieczyszczeń z gospodarstw indywidualnych, gdyż istniejąca sieć kanalizacyjna obejmuje niewielkie obszary, a indywidualne zbiorniki na zanieczyszczenia gospodarcze często są nieszczelne lub ich zawartość jest nielegalnie usuwana. Istnieje zatem możliwość poprawy wskaźnika w dalszej perspektywie czasowej, o ile zostaną wprowadzone właściwe rozwiązania dotyczące sieci kanalizacyjnej.

Dla gatunku 1096 Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*) założono utrzymanie co najmniej 4 stanowisk występowania gatunku w obszarze. Gatunek występujący prawdopodobnie równomiernie na całej długości cieku (stwierdzony na 4 z 5 badanych stanowisk) jednak w małej liczebności. Analogicznie jak dla głowacza, cieki w obszarze na wielu odcinkach mają charakter naturalny. Najważniejszym zniekształceniem jest obecność przegród uniemożliwiających swobodną migrację.

Dla gatunku 1037 Trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*) założono uzupełnienie stanu wiedzy dotyczące liczebności, zagęszczenia i rozkładu populacji gatunku w obszarze. Na badanych w ramach PZO stanowiskach zanotowano występowanie pojedynczych imago i licznych egzuwów na drzewach i przybrzeżnej roślinności zielnej. Ze względu na brak podanej liczebności osobników/ stanowisk nie określono konkretnej wielkości. Nie można także jednoznacznie określić jej na podstawie metodyki ze względu na brak danych dotyczących wielkości stanowisk. Wszystkie parametry siedliskowe dla trzepli uzyskały ocenę właściwą. W związku z tym założono utrzymanie tych ocen w zakresie wskaźników opisujących siedlisko.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Niemniej jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy, na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.). Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. W ramach współpracy czynny udział brali: Nadleśnictwo Strzebielino, Nadleśnictwo Kartuzy oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych.

Projekt został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z uwagami, doprecyzowano zapisy uzasadnienia projektu o wyjaśnienia różnic między powierzchniami przyjętymi do utrzymania w niniejszym projekcie, a obowiązującym SDF (aktualizacja marzec 2022 r.). Dodano informacje o planowanych zmianach w SDF.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), dalej ustawa OOŚ. Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe

zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320..... z dnia r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie (..... z dnia

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty.....)

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r., poz. 135) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr z dnia

